

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

társadalmi és közgazdasági hetilap

A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület“ hivatalos közlönye.

== Megjelenik minden vasárnap. ==

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 3 firt, félévre 1 firt 50 kr., egyes szám 10 kr.
Előfizetési pénzek és reklamációk Ujházi Miksa könyvnyomdájába küldendők.

Felolós szerkesztő: **WILFINGER KÁROLY.**

Kiadó: A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztésig közlemények a lap szerkesztőségébe küldendők.

Hirdetési díj: 4 hasábos petisora egyszeri hirdetésnél 10 kr., többszöri hirdetésnél soronként 6 kr. Helyéjdi 30 kr. Nyilftér petisora 25 kr.

Adjunk munkát a szegény népnek.

Szép szavak ezek, de csak papíron. A szegény nép, mely küzdve küzd a létért, kenyérért, kétségbe esetten várja a jobb jövőt. Nap nap után mulik, s szegény nép helyzete nem csak, hogy nem javul, hanem rosszabbul és egészen a tönk szélére jut. Helyzete tarthatlan. Az élelmi szerek megdrágultak, a munkadíj leszállott és a munkás kereslet is apadt. Igazi elkeseredés, munka és kenyér hiány van a munkás népnél. A családapa már hiába bizik a holnapba, hogy kenyeret szerezzen családjának, mert az is mulik minden keresmény nélkül. Elni pedig kell.

Ily szomorú viszonyok között mit csináljon a szegény kenyér kereső apa. Munkára várt, szeretett volna dolgozni, az éjt is nappalá tenni, csak hogy kenyeret szerezhesen családjának és pedig tisztességes kenyeret tisztességes uton.

De nem lehetett. Kénytelen lesz lelkiismeretének ellenére is, az igazság útjáról letérni s bűnös uton családjának kenyeret szerezni, hogy az éhen haláltól őket megmentse.

Tehát nem áll mindig az, hogy az alkalom szüli a tolvajt, hanem a kényszer a nyomorúság szüli, még a legbecsületesebb

embert sem kiméve, a bűn örvényébe üzi. Ez így nem maradhat, itt tenni kell valamit. Segíteni a szegény munkás népen. Nem szabad engednünk, hogy a kenyér hiány legyen okozója népünk erkölcsi sülyedésének. Fogjunk össze, társadalmi uton kell segíteni még segíteni lehet.

Járásunk éppen az, amely bőven meg van áldva munkás néppel s járásunk az, amely foglalkozást nem tud adni munkás népeknek.

Nézzünk csak át a szomszéd szentgotthárdi járásba, micsoda más állapotok vannak ottan. Ott annyi a foglalkozás és munka, hogy nem képesek elegendő munkaerőt szerezni. Nem, hogy irigyeljük Szent-Gotthárdtól, hanem miért egy helyen túlságosan a másikon meg éppen semmi.

Járásunkban legkevesebb 7—8000 munkás van, ki ép úgy, mint a jobb módu a mindennapi kenyérért imádkozik s keresve a munkát keresi, hogy a mindennapi kenyérét biztosíthassa.

Miért nem lehetne Muraszombatban is dohány-, óra- vagy czukorgyár?

Miért kénytelen szegény népünk idegen országban kenyerét keresni?

Talán nem elegendő hazafias avagy szorgalmas?

Nem ez a baj, nem ez az oka a

szegény vindisch nyomorúságának, hanem az, hogy megfeledkeztek róla.

A kormány tán csak akkor vesz tudomást s vendek létezéséről, a mikor a magyar nyelvi bizottság jelentést tesz a vendek rohamos magyarosodásáról, de nem értesítik egyuttal arról is, hogy itt oda kellene hatni, hogy ennek a derék magyarosodó vend népek kenyeret is adjunk, hogy ne legyen kénytelen életének egy részét idegen országban tölteni s vele idegen érzést és szokást behurcolni.

Tudjuk azt, hogy a kormány már több helyen állított felgyárakat s hogy azokat a munkások hiánya miatt be kellett szüntetnie.

Nálunk azonban túlságos is a munkás osztály munka és kereset nélkül, azért elérkezettnek találjuk már az időt, intézők körünknek figyelmét az itteni állapotokra felhívni, hogy hathatós támogatással az az itteni szegény munkás népek mielőbb kenyeret biztosítsanak.

Tudjuk, hogy népünk nem lesz háládatlan jöttveől iránt. A siker sem maradhat el, és ami a fő, megmentjük őket az anyagi romlástól, erkölcsi sülyedéstől és a végpusztulástól.

Szerkesztő.

A „Muraszombat és Vidéke“ tárcája.

Az én ideálom.

Eredeti tárcza.

Szemlélő és képzelő erőnk a szép iránt fogékony kedély élvezetében rejlik. A kedély boldogság után vágyik, melyet a barátságban, szerelemben és a családi életben keres és talál meg az ember.

Én fiatal vagyok. Az ifjú szív világa a szerelem. Nagyon természetes tehát az ifjú azon törekvése, hogy nem engedi nyomatlanul eltűnni zsenge éveit. A jelennek szenteli perczeit, hisz a mult neki már elmúlt, a jövő pedig nem övé. Én is csak a jelennek élek, a szerelem cseppjeit szívom magamba s annak gyöngyeivel ékesítem fel magamat. Nagyon sajtáságos, hogy Amor épen az ifjut ostromolja leginkább s szívébe a tiszta idealismus csiráit ülteti el. Szerelmes vagyok én is. Szerelmem platói, igazán az élet művésze. Nem akarom ideálomat birni-birni a szó szoros értelmében, megelégszem annak létezésével s boldogító szerelmével.

Az ifjunak kötelessége ápolni és élvezni a barátságos szerelmet, az élet ars poeticáját, mely minden megváltó kettőséget megszüntet, egyöntetű egész lesz létre, szépségteljes élvez s teremt a nélkül, hogy megválnék a valóság terétől. Ez

az én theoriám s e theoriának megfelelően alkotom meg ideálomat: nemcsak megalkottam, de fel is találtam.

Szóltan, néma a mély szerelem, mely csak érezni tud. Az érzelmenek egy-egy megnyilatkozása pedig sokkal többet árul el a legvirágosabb szóáradatnál. Ideálunkat mégis rajzoljuk s erre vagy a nagy öröm, vagy a mély fájdalom készlet. Senki iránt nem viseltetem oly nagy vonzalommal, mint ideálom iránt, de nem is szenved senki annyit, mint én. Csak angyal szeretetet így, hisz szerelmem szellemi s nem viharos érzelem szüleménye.

Milyen az én ideálom? Magasztos, dicső alak, ki unikum külső szépségére, lelki fenségére. Szívemben dicső helyet foglal el s dicsőbbet a mennyben is aligha talál. Erkölcsi fenségese, természete remek, miért alantas gondolatok árnyékában sincsenek. Teste eszményi s szépségének csak a mennyben van mása. Remeke a természetnek. Megjelene szentté teszi a környezetet. Előtte a gyarlóság az alázatosság, a büszkeség a jámborság útjára tér. Egész lényé oly lüvös erővel bír, hogy látására a köszívü ember is meglágyulna.

Mindenütt csodálkozás, bámulat tárgya s számára tiszteletet gondololni nem lehet. Bármerre járjon, felette a sötét fellegek eloszlanak, hogy a nap mosolygó melegével dicsóíthesse arczát. Távo-

zásával eltűnnek a csillagok milliói s be borul az ég. Juno, Amor, Venus, a classicus világ első szépei csak árnyékába is alig állhatnak. Ezek testi szépségek voltak csupán, ideálom e mellett lelki szépség. Páratlan arszínét visszaadni ember e földön nem tudja. Szeimeit eléggé magasztalni nem lehet s nincs képiró, ki ábrázolhatná. Képeben, szemében valami csodálatos ragyog. Teste alabástrom, dicső minden tette s gráciája bőséges.

S habár szeimeiből malaszt sugárik, azokkal áldást osztogat, nekem — nekem mégis halált,

Még gyermek voltam, tudatlan, tapasztalatlan kire a nagy világ semmi befolyást nem gyakorolt. Éj, he boldog voltam akkor! Multak évek, én nagyobb, nagyobb s — ábrándozóbb lettem. Valami elérhetlen után vágyódtam. Buskomorság volt már egész életem, midőn egy alkalommal atyámmal kísértálm a zöldbe. Utközben beszélgettünk a madarak danáról, az erdő lombjairól, az idealismus törvényeiről. Mind olyan themák, melyek vágyakozó szívemet csak sebezni tudták. Lassan — lassan tovább mentünk s engem különös sejtelmek környékeztek. Úgy éreztem, hogy velem most valami nagy történik.

A nap leáldozóban volt, midőn épen a Parnassushoz értünk, a honnan hívogató siren dalok

K i a d á s.

1. Lőtenyészés előmozdítására	170-56
2. Marhatenyészés előmozdítására	98-73
3. Jobb sertésfajok meghonosítására	410
4. Vaslaki am. szőlőtelepre	164-03
5. Tótlaki gyümölcsfötelepre	200—
6. Kiserőti magvakra	6-97
7. Ismeretterjesztő iratok- és naptárakra	128-22
8. „Muraszombat és Vidék” című hetilap subventiója	20—
9. Titkár-pénztáros fizetése	200—
10. Póstköltség- s bélyegre	39-21
11. Irodaszerek- s papírra	13-40
12. Házber-, fűtés- s világításra	75-43
13. Vegyesekre	45-85
14. Pénztármaradvány miut egyenleg	14-38

Összesen: 1304-66

A múlt évi működésről részletesen az alábbiakban számolok be:

I. Lőtenyészésünk előmozdítására az idén is tartott Muraszombatban 1897. szeptember hó 4-ikén lődijázást. Felhajtott 9 mérdő, 22 anyakanca s 48 mén és kancaiszeg. Aránylag kevés, de járásunk loányagának szive-java. A rendezőbizottság elnöke, gróf Szápáry Pál ömeltősége a díjak kiosztása után kitartásra buzdította e teren is a gazdáközöniséget, mert az elhajtott loányagáról meggyőződött a bíráló-bizottság, hogy a lőtenyészés járásunk közgazdaságának lényeges ága jelenleg is, de még inkább azzá leend a jövőben, mert ezen loányag, mint igen alkalmas gazdasági igazvonó erő, szép jövőnek néz elébe. Már több nagy-obb gazdaságnál a lassan járó ósór helyett az itt tenyészett loányagot használják s a vele elért eredmény kilégítő volt.

A központból Rösler Károly, igazgató-titkár is részt vett a bírálóbizottság működésében.

A díjak kiosztása után pedig szakavatott előadást tartott a szarvasmarhatenyészetről az egybegyűlt gazdáközöniségnek, melyben különösen kiemelte, hogy a gazdáközöniségnek oda kell hatni, hogy jó tejelő, de emellett igazvonásra is alkalmas marhafajtát honostson meg. Röviden elmondta azon módokat, melyekkel e czél elérhető volna s végül a tejszövetkezetek felállításáról értekezett.

Hogy a hivatott tényezők együtt fognak működni a lőtenyészés előbrevitelében, annak biztositékát látjuk az érdeklődésben kívül az e czélra beaköltött díjadományokról is. Díjakat adtak: Gróf Szápáry Géza ömnga 25 frtot, gróf Bathányi Zsigmond ömnga 25 frtot, gróf St. Julien R. ömnga 10 frtot, báró Pavel Ramm. A. ömnga 10 frtot, Bel-latinzevidéki takarékpénztár 10 frtot, Muraszombati takarékpénztár 10 frtot, Délvasmegyei takarékpénztár 10 frtot. Muraszombat közs. képviselő-test. 10 frtot.

II. Egyetlünk által 1897. augusztus 28-ikán Csendhalon tartott szarvasmarha-, sertés és baromfi díjazás megnyugtató biznysághat szolgáltatta annak, hogy a központ s egyetlünk által a közigazgatási hatóság támogatása mellett érveikkel ez előtt kezdeményezett és faradhatatlanul terjesztett faj nemesítés ma már oly eredményekben nyilvánul, hogy szép lovak mellett a szarvasmarhatenyészés is melfő helyet foglal el. Felhajtott a díjazásra 9 bika, 21 tehén, 23 üsző, 1 Yorkschieri-kan 3 család fajtykú A díjak kiosztása után gróf Szá-

A „Muraszombati gazdasági fiókegyelet”

1897. évi működéséről szóló titkár jelentés.

Milyen tisztelt Kegyűlés!

Beszámolva az igen tisztelt Kögyűlésnek egyetlünk elmúlt évi működéséről, mindjárt jelentésem elején örömmel említem fel azon körülményt, hogy sok költségű, fáradsággal megvalósított terveink immár szépen közelednek a megvalósítás felé. Tagadhatlan, merész volt az eszme, de a szakadatlan munka nem maradtatott jutalmatlanul s a befektetés is egyének mellett, mint a gyümölcs- és faiskola-telep kezelésével megbízott tagtársaink — nem járhatott kozkázatással. Az idén már megérették, hogy szőlővesztőtelepünkről, az első szőlő-összetermést értékesíthetünk. Itt jól esik megjegyezni, hogy sokkal nagyobb volt a kereslet, mint a készlet, s ezen körülmény főként a jövőre néz ve biztat bennünket szép reményűvel.

Beltőlünk a látszat ezen nagyobbabszabú terveink megvalósításánál nagyon ellenünk volt, de leginkább azok szemében, kik ezen egyesületnél a pénzbeli alap növelését tekintik főczélunk, most már azok előtt is beigazolott annak ellenkezője. Gazdasági egyesületünkél ez az igaz tőkegyűjtés amennyiben idővel a két telep a felmészített nagy tőkéről erkölcsi és anyagi kamattal fizet. Egyesületünknek különben is csakis ily módon lehet és szabad alapított teremteni, mert az ily módon jövedelmezővé tett befektetéshez képest a pénz jövedelmezősége elenyésző csekélység. S a mi egyesületünk főintézője: közzgazdaságunk nívóját, a modern gazdálkodás fókáig emelni, csakis ily esz közök s módokkal érhető el.

Egyetlünknek kezdetlől fogva kiváló hívatottságu vezetője: Bathányi Zsigmond gróf ur ömeltősége — az ő főm tapintatánál, előrelátó s a kicsinyes akadékoskodásokon felülemelkedni tudó szemléletél, régen belátta azt s most örömmel szemlélheti, küzdelmes és sok anyagi áldozattal járó, de sikerült alkotásait.

Közönet illeti Rösler Károly urat, a központ ügybuzgó igazgatóját, ki terveink keresztülvitelében mindig segélyünkre volt. A Muraszombatban tartott lődijázáson személyesen megjelent. Az egylet részére kiutalt subvenziók megszavaztatásában jelentékeny része van.

Egyetlünk az elmúlt évben tartott 4 választmány- és egy közgyűlést. A tagok változásait, illetőleg jelentésem, hogy volt az egyletnek 1896-ban 3 alapító, 30 rendes, 473 pártoló és 27 levelező tagja. 1897-ben pedig: 3 alapító, 26 rendes, 502 pártoló, s 29 levelező; összesen 560 tagja. Általános emelkedés: 27 tag.

Egyesületünk pénztári forgalma a következő volt:

B e v é t e l.

1. Az 1896. évi pénztármaradvány	113-21
2. Tagdíjban	547—
3. A nagym. földművelésügyi m. kir. miniszterium segélye a gyümölcsfötelepre	100—
4. Központtól segély gyanánt	300—
5. Egyesektől ajándékban	121-32
6. Vaslaki am. szőlőtelep	92-65
7. Tőkekamatokban	7-78
8. Az egylet kirtókáiban levő gazdasági gépek használatá után	22-70

Összesen: 1304-66

csaplosták fülhártyáinkat. Egész lényem megrezdült s mint egy árnyal, oly szent áhitattal kértem atyámat, bocsáson fel.

Jölelki atyám kéresem teljesítette s én mint a lepke oly könnyen szálltam fel. Szent bámulat!

A Parnassuson rózsás ligetek között szende női arczokat láttam, melyekről valami menyeyies szüregző voltam. Mintha megdöcsölt helyen volnék

A mint megpillantottak, mintegy toppanásza a Parnassus közepén teremték. Biborszínű menyeyzet alatt körbe ültek s egy dal kezdtek énekelni a szerelemről. Tartalmát már elfeledtem, de ariája még mindig fülemben cseng.

A Parnassusnak az a rendeltetése, hogy lakó helyül szolgáljon a szerelmes hajdon leánykáknak. Ha a cirkáló örszemek egy férfi közeledését jelezik, akkor a fentebb leírt ritust végzik el. A ritus hatása abban nyilvánul, hogy a férfi szívet szerelmi lángra borítja ábrándozóvá teszi. Egy remény nélküli szerelem ápolása, hivatása az itt lakó leánykáknak.

Halálomért siettem akkor, mikor ide felmentem. A körön kívül állott egy leányka, kinek első megpillantása sajátoság rezgése hozta testemet. Olyan vonásokat vettem észre egész lényem, minőket phantasiám egy női ideálról fentebb megalko-

páry Géza öngym. által ajándékozott 2 Yorkschieri fajmalacz s Gróf Bathányi Zsigmond ömeltősége által ajándékozott fajorju lett a tagok közt kisorolva.

III. A jobb sertésfajok meghonosítása végett s drb Yorkschieri malaczot osztott ki egyetlünk tagjai közt.

IV. Vidékünknek leginkább megfelelőnek a Plymton és Langshani fajtykuk, miert ezekből 1 családot, ugy a pekingsi rézcékből is 2 családot osztott ki a tagok közt.

V. Az amerikai szőlővesztő-telep és kiváló gondoskodás tárgyát képezte egyesületünknek. Zöldfoltást a m. évben is foganasítottuk, néhány fiatal munkát be is tanítottak vincellereink a zöldoltásra. A vesszőtermés 21,300 drb. Riparia vessző volt. A telep felügyeletével Metzker Mátyás választatogot bízta meg választmányunk.

Egyesületünk jónak és czélszerűnek látta Vaslakon, vagy annak vidékén egy minta-szőlőtelep-vel kapcsolatos mintagazdaság felállítását, miert kiküldött egy háromtagú bizottságot, mely az e czélra alkalmas helyet szemelt ki, egyuttal választmányunk folyamodott a m. kormányhoz 3,000 frt segélyért, hogy ezen tervét megvalósíthassa; folya módjában indokolta ezen terveik kivételét azzal, hogy vidékünkön különösen a szakképzett vincellerek hiányának, kiket ezen telepen lehetne kiképezetni s így vidékünk szőlőművelésének egyik fontos kérdése nyerne megoldást. Folyamodásunkra. Kecsmeke László, pápai borbízott, jött le a kérdés tanulmányozása végett: azonban sajnálattal kelt jelenetemen, hogy a m. kormány a kért segélyt egyelőre megtagadta s így e terv bizonytalan időre elodázott.

Hogy a járás nyugati részén is megkezdődjék a szőlőművelés kultiválása, próbálatéseket eszközöl egyetlünk Vaskörpádon; továbbá alkalmas helyet keres, hogy itt is létesítsen egy amerikai szőlővesztőtelepet.

A központ, különösen Rösler Károly, igazgató titkár támogatással 120 frtot szavazott meg egy szegény vincellérifrutnak kiképeztetésére a tapolcazi vincellériskolánál; azonban sajnálatunkra egyetlen egy alkalmas egyén sem jelentkezett, illetve az 5 jelentkező mind visszalépett s így ezen kedvezményt igénybe nem vehettük. Hiszem, a jó évben már találunk erre is alkalmas egyént.

VI. A tótlaki gyümölcsfötelepen eddig még minden évben kellett befektetéseket tennünk melyek nagyobb összegre rugták, de már most a gyümölcsös is csekély kivétellel be van fásítva s a faiskolában a rigolozásnál végimentünk, mely addig szüntetheti fog, míg az első táblák ki nem örülnek s a forda újra kezdődik.

Eddig 6 tábla van beültetve lágymagvakkal s ebből 5 tábla beoltva, a 6-ik az idén lesz beszemelve, a 7-ik szilvafákkal van beültetve, a 8-ik idén lesz az almavadonozokkal beültetve.

Az 1896-ik évi szemécsék nagyon megerőrdtek, de a faiskola parton lévően, nagyon ki van téve a szélnek, mely igen sok kárt okozott, 400 drbot kirtó, nagy részét pedig elgörbítette. Ennek csakis karózás által lehet elejét venni, miert legalább 1000 drb tölgyfakarót kellene az idei költségvetés terhére beszerezni.

A gyümölcsösben a fák nagy része már gyü, mócsót hozott, de hogy azok el ne gyengüljenek a gyümölcs letett szedve, csak itt-ott maradt

Istenemet csak arra kérem, szüntelen vagy szíve met vagy ideálom képét tépje ki a hatál. Egyik sem történt.

Egy utolsó kísérletet te tem. Mégegyeszer s utoljára megjelentem a Parnassus lombjai között, de vesztetem. A leányuk újra daloltak, de szomorú igen szomorú dalt. A menyeyzet alatt Margit ravatalon feküdt s társai épen akkor bucsuztatták.

A hervadás és enyészet lassan de fájdalmasan ható szele, teste napról-napra halványabbá arczomat, kin nekem most minden a világban. Bármerre jrtárok: a róna fővein, a tenger hajbain, a havas szikláin, a sziklák szüzei között, halaj vágyom. Ki után epedtem: Margitom ideálom megvált e élettről, én is az árnyak közé sietek.

Sigma.

egy-egy darab, azonban ezek sem értek be, mert lelopták. Miért szükséges lesz az eleven kerítés átletesét már most elkezdni, hogy az a telepet annak idején avatatlan kezeköl megóvja.

A vicinális utak befalásisa körüi együletünk azon ajánlatot tette a vicinális út bizottságának, hogy hajlandó szakaszonként a vicinális utakat mind befalítani, ha a fák gyümölcsét egy bizonyos ideig az egylet saját hasznáira értékesíteni. Azonban Muraszombat és Kis-Szombat községek kivételével a többi községek a befalítás ellen nyilatkoztak. A választmány erre elhatározta, hogy megkeresi a Tek. megyei törvényhatóságot, hogy az 1894. XII. t. cz. 46. §-a értelmében a vicinális utak kötelező befalítását elrendelni méltóztatnák.

VII. A tagoknak rigai lenmagot, löhermagot, braunschweigi káposztamagot és „Magyar Kincs” burgonyát követtett, mit a tagok mindig beszerzési áron kaptak. Különösen a rigai len és „Magyar Kincs” burgonya nagyon jól diszlik vidékünkön.

VIII. A mult évi közgyűlés határozata értelmében a „Hungária” műtrágyagárral szerződött s Muraszombatan a műtrágyából rakattár létesített.

Együletünk több tagja május hó 8-án a hatt hyánfalvi uradalomban, Schweinhammer János tisztartó urnak az 1897. évben tett műtrágyázási kísérleteit tekintette meg. A látót eredmény meglepte a meglelt tagokat, mert oly táblák, amelyek már évek óta istállótrágyát nem kaptak, az alkalmazott superphosphátal meglepő termést adtak.

Magyar Óváról a növénytermelési kísérleti állomás műtrágyákat küldött rét s szántóföldre való, mely trágyákat kellő ellenőrzés mellett a kijelölt kísérleti telepen elhelyeztünk s az eredményről a jövő évi közgyűlésen fogunk referálni.

Ugyanily műtrágyázási kísérleteket a bellatinci uradalom is eszközölt.

IX. A tagok részére Thanatot, mint legjobb rovar stb. irtszert hozattott együletünk.

X. Meixner Mátyas vaskereskedésének felállított gépraktárát az egylet beszüntette, mert már Muraszombatan több gépraktár létesült azóta s a közönség ebbeli igényeit nem ügynökök útján kénytelen kielégíteni.

XI. A Tek. m. törvényhatóságnak itt Muraszombatan egy mérleg s ávegthitelésítő hivatal felállítását hozta ajánlatba, amit a már fennálló hordhatótelésítő hivattal lehetne kapcsolatba hozni.

XII. A mult év folyamán Vucsak Sándor, és Kondor Ferenc e. tagok, ugy az egyesületi titkár több helyen jársunkban a gazdaság egyes ágairól s a intézővetkezetekről előadást tartottak.

XIII. Egyesületünk választmányisa is azt véleményezte, hogy jársunkban a gazdasági ismétlőiskolák egyletőre Vaskorpad, Tótlak és Halmoson állittassanak fel.

XIV. A nmgu földmivelségi miniszteriumhoz a határozás elfogadását végett kérelmet terjesztett be, ugy halafelirattal közönte meg a nmgu miniszteriumnak az utvam beszűntetését.

XV. „Muraszombat és Vidéke” czimű hetilapját a tulajdonjog fentartásával a „Vendvidéki magyar közm. egyesületnek adta át.

Tagjai közt 500 darab „Magyar földmivelőket naptárát”-t osztott szét.

XVI. A központnak jársunk területén szolgált cseledek közül 7-et hozott ajánlatba a kitűzött jutalmásra, kik közül 3 jutalmat is nyert.

XVII. Gazdasági kölcsön-könyvtár létesített, mely jelenleg 115 műből s 117 füzetből áll. Sajnos, hogy nem igen veszik igénybe, pedig nagyon értékes gazdasági, gyümölcsészeti és állattenyésztési munkákat tartalmaz.

A fentebbieken változat amny nagyjában együletünk lefolyt évi munkálkodását.

Elmondhatjuk igaz lelkiismerettel, hogy tetteinket a legjobb szándék vezette s ha itt-ott talán valami nem felel meg némelyek óhajának azért elnézést kérünk. S ha vannak kik alkalmasabb, célravezetőbb eszmék birtokában vannak, reméljük szivesen bocsájtták azt együletünk rendelkezésére, hogy ily f. lyton tökéletesülve minél hamarabb megközelítsük eszményünket.

Azért jöttünk ma is itt össze, hogy a vezetés körüli teendők, megbeszéljük, kiki tudásával tapasztalat eddette tanácsaival segítségünkre legyen s a hóliba van, javitsunk rajta.

Az Isten adjon erőt, kitartást mindazoknak, kik ezen szépen fejlődött s most már megerősödött egyesületet a jövőben vezetni lesznek hivatva.

Éljten gróf Bathányi Zsigmond ur öméltsósága együletünk lelke és fentartó ereje.

Muraszombat, 1898. április 8.

Takács R. István,
e. titkár.

Hírek

— **Április 11-én.** A nemzeti ünnepp napján Muraszombatban a hivatalos helyiségek épületei zászló díszet öltöttek, a hivatalos személyzet pedig testületileg jelen volt az isteni tiszteleten.

— **Requiem.** Szápáry Géza gróf m. kir. főudvarmester lelki üdvéért f. hó 12-én a helybeli róm. kath. templomban nagyszámú intelligencia részvételével mellett Requiem és Libera volt, mely alkalommal a templom virágnövényekkel szépen fel volt díszítve.

Összinte kegyelet. Megdőbbenve s mély levertséggel fogadta Csendlak község Szápáry Géza gróf ur ö emeltósága szomorú elhunytát. Halálhírére az ösrégi plébánia templom komor tornyára azonnal kitétték a gyászlobogót s a harangok zugása hirdette, hogy vidékünket talán sohasem pótolható nagy vesztésig érte az elhunyt nemeslelkű gróf személyében. A nevezett templom, kegyurát s minden alkalommal nagy lelki jötevőjét gyászolja az elhunytban. Az ünnepeles engesztelő szentmise áldozatot f. hó 12-én mutatta be, dr. Ivánóczy Ferenc ker. esp. és plébános ur A zsfalásig megtelt templomban ott láttuk a vidék intelligenciáján kívül Bathányi Zsigmond gróf urat és nagyb. családját és a helybeli róm. kath. népiskola tanulóit. Adjon a jószágos Eg az elköltözött nemeslelkű főurnak örök nyugodalmat legyen neki méltó része az igazak között; a gyászoló családnak pedig édes meggyűvást az a gondolat, hogy nemcsak ök, de mi is gyászos könnyűnk hullattuk az elköltözött néma sirja felett.

— **Ipartestületi közgyűlés.** A muraszombati járási ipartestület f. hó 3-án tartotta meg IV. rendes évi közgyűlést, mely alkalommal a folyó ügyek elintézése után tisztújítás is volt az alábbi eredménnyel. Elnök: Bácz János, alelnök: Kolossa József, jegyző: Willinger Károly, pénztárnok: Czipóth Miklós, választmányi tagok: Kolossa József, Antauer József, Czipóth Miklós, Faflik Károly, Pavlinyek István, ifj. Marics János, Pintarics Vince, Lázár János, Pecsics József, Csenár János, Muraszombatból: Heklies József, Nemesdróli. Koczen János, Mártonhelyről: Drescher Ferenc, Bathányifalváról: Luthár János, Szent-Biboról: Számveszágok: Andrej Mihály és Waecha József, Muraszombatból: Sinkóc Mátyas, Mártonhelyről: Ugyan az napon tartott meg a muraszombati járási ipartestület betegsegélyző pénztárának közgyűlése is. A tisztviselők: Elnök: Bácz János, alelnök: Kolossa József, jegyző: Willinger Károly, pénztárnok: Czipóth Miklós, mint az ipartestületnek tisztviselői. Iga-gató-sági tagok: Skrliecz István, Lázár János, ifj. Marics János, Pavlinyek István, Siányecz Andrá, Stevanecsecz János, Brunecsis István, Gergorecz János, Szaller József, Vögincsis János, Pozvéc Fülöpp, Fliszár János, Hartmann Károly, Hujber Alajos és Gredár Nándor. Felügyelő bizottsági tagok: Malanecsis József, Zvér Márton, Fliszár János, és Stevanecsecz János. Ellenőr: Zsók István. A választott bírósági tagok: Antauer József, Loncsár Mihály, Gergoricis János, Szaller József, Fliszár Iván, és Pozvéc Fülöp.

— **Sorozás.** Az idei sorozás a muraszombati járásra néve folyó hó 22—26-ig lesz.

— **Grác-Muraszombat.** Husvét vasárnap délután 5 órakor érkezett Steurer Antal és Schmidt János gráci bicaklista Muraszombatba. Az utat 6 óra alatt tették meg.

— **Uj lap.** A „Dunántul” czimű heti lap megszűnt. Helyette új lap indul meg, melynek czime „Vasmegeyi Hírnap” lesz függetlenségi programmal.

— **Köszönetnyilvánítás.** Gróf Bathányi Zsigmond ömeltósága kegyes volt Muraszombat városnak 20 drb gömbkacécz fát ajándékozni. Fogadja ömeltósága ez uton is kegyességért s a közügyekre irányuló áldozatkészségéért a város nevében legálalásb köszönetünket. Muraszombat, 1898. április 15.

Süemen János, városbíró

— **Beteljesült,** habár még csak princzipiumában van, de a szándékból s a nagy lelkesedésből mégis reméljük, hogy templomunk ügye nem jár úgy, mint eddigi vállaltaink s törekvéseink.

Lesz templom. E lap hasábjainak buzditó szózata s az égető szükség végre mégis eredményeztek már valamit. Olvassuk, hogy közkedveltségben álló plébánosunk folyó hó 17-én egy általános hitközségi közgyűlést hívott össze, melynek tárgyai: A muraszombati r. kath. fára templom megnagyobításának határozati kimondása, azonkívül egy a lélekszám arányában kijelölendő 27 tagu bizottság megválasztása, kiket a közgyűlés a templom ügyében felmerülő mindenmenny intézkedések megtételére feljogosítja. — Nem fűzünk hozzá semmi commentárt, csak óhajunkat fejezzük ki, hogy az ige mielőbb testté váljék.

— **Tűz.** Vaslak községben f. hó 9-én éjjel 11 óra tájban Novák János háza ismeretlen okból kigyulladt és leégett. A kár 200 frt. Biztosítva nem volt.

— **Tyuklopás.** Folyó hó 10-én Gorza János tótmoráczí vincerlérnek 8 drbt tyukját ellopták. A tettesek eddig ismeretlenek.

— **Betöréses lopás.** Mult hó 20-án virradóra Titán István vashidegkuti pinézér kárára betörés útján történt állítog 700 frt körül készpénzt loptak el. A muraszombati csendőrség Rittler József és Uti Ferenc csendőröknek 4 napi nyomozás után sikerült a tetteseket Pavlinyek Mátyas napaszoms, Gedár Ferenc asztalos királyszéki lakosok és Kakas Ferenc Hanka nevű vashidegkuti cigány személyében kideríteni s az elloptott pénzből 385 frtot megkeríteni. A hiányzó részét a tettesek egyébb bevárlásokra és adóság fizetésekre elköltözték. A beismerő tettesek előadták, hogy a betörési lopást oly formán követték el, hogy Pavlinyek Mátyas bucs napján éjjel 11-12 óra közt egy nagy vesévol ellátva a vendéglős folyosóján levő padok alá bujt és bevárta még a személyzet elaludt. Az ajtókat erőszaktosan feltörte, czimboráitt beeresztette. S még azok ott állottak, azalatt ő az általa ismert helyről a pénzösszeget kilopta. Az abban megtalált apró pénzéből mindegyiknek 40 frtot adott, míg a többi papirpénzt, frtokat és koronákat magánál tartotta. Elváltuk után Gedárnek gyanuja támadt, hogy abban papir pénznek is kellett lenni, miért nyomban Pavlinyekhez ment, kit épen tetten írte, a mikor a pénz a sertes ől alá karta elérjteni. Pavlinyek ekkor a pénz Gedárnek adta át megörzés végett, hogy ezen majd ketten később megosztoznak, mert belátásuk szerint a cigányoknak közreműködésért elég az adott 40 frt is. A nevezettek elég tisztességes és besületes betörők voltak, mert tudván azt, hogy a káros pinézér szolgálatát elhagyja, a nála költött italok fejében csinált adóságot saját vagysis az elloptott fillérekkel fizették ki. A tettesek letartóztatva és a megkerült pénz és egy nagy veső bünjelekekkel együtt a helybeli kir. járásbírósnak adattak át.

— **Szüűszét.** Lapunk zártakor értesülünk hogy Bárdy D. István színházi igazgató társulatával még e hó folyamán 12 előadásra Muraszombatba érkezik.

— **Katonai előkészítő tanítézet Kolozsvárott.** A ki egyéves önkéntes óhajt lenni és a megkivánt képzettséggel nem bír, forduljon az „Önkéntes jelölték tanfolyama” név alatt már hét év óta fenálló tanítézet igazgatóságához. Az intézet most egészen újjászerveztetik, s májusban új kurzust nyit. Ugyanott középiskolai magántanulók is felvételenk.

Szerkesztői üzenetek.

Pieci. Gödöllő. Nincs igazad, mert én irtam és pedig Regedéből. Majd kiegyenlítettük a dolgot itthon, ugysis látom, hogy már hazafel indul. A lapot számokra utnak indítottam. Szervus!

Ágnes. Muraszombat. A közleményt kezeinkhez vettük, de nagyon sajnáljuk nem közölhetjük, mert nem a lküli közönségre nem reflektálunk.

K. Perestó. Miért kénsék annyira az igéret? Üdvözlöt.

Munkatárs. Viz-Lendván. Alkalmilag meg fogjuk küldeni, addig is türelmet s minél több új donsigot kértünk. Viszontlítás.

